

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 583-9500

Vol. LXX

Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 28, 1976

Nr. 176

LKB Kronika Nr. 21

Kovaliovo teismo metu Vilniuje

Aukščiausiojo teismo teisėjai, kiek pajėgdami, kratėsi šios gėdingos bylos

6 S. Kovaliovo parengtinis tardymas ir teismas vyko ne Maskvoje, o Vilniuje, tačiau jis buvo kaltinamas pagal RTFSR BK 70 str. Valdžia aiškiai norėjo kuo mažiau proceso lūdininkų.

S. Kovaliovas plačiai žinomas žmogaus teisių gynėjas, drąsus kovotojas už persekiojamus Tarybų Sąjungos piliečius jų tarpe ir už Lietuvos katalikus.

Lietuviai, ypač tikintieji, negalėjo likti abejingi šiam gėdingam teismo procesui, kuriame smerkiamas žmogus, ginantis pagrindines žmogaus teises: žodžio, spaudos ir sąžinės laisvę. Jie atmena Evangelijos žodžius: "Buvau nuogas ir jūs mane pridengėte, ligonis ir jūs mane laikėte, buvau kalėjime ir jūs atėjote pas mane". Todėl iš įvairių Lietuvos vietovių į minėtą teismą buvo atvykę žmonės, norėdami savo akimis išvysti tą, kuris išdrįso stoti prieš "šio pasaulio galinguosius" ir ginti persekiojamus. Sužinoję apie būsimą teismą, tikintieji karštai meldė Viešpatį tvirtumo savo geradariui.

Šiam procesui kruopščiai ruošėsi ir Aukščiausiasis teismas, ir Saugumo komitetas. Buvo aišku,

kad į Vilnių suvažiuos S. Kovaliovo artimieji ir draugai ir teismo proceso eiga neišvengiamai nuskambės visame pasaulyje. Teisėjo dalia tokiam procesui nepavydėtina. E vienos pusės — bet kokių atvejų reikia nuteisti, iš kitos pusės teisėjas turi atrodyti objektyvus, laikytis nustatytos procedūros ir suteikti teisišiamam visas įstatymais numatytas teises. Bet argi kompromituisi saugumo organus, išstius metus išleikčius S. Kovaliova tardomajame kalėjime? Todėl visi Aukšč. teismo teisėjai, kiek tik pajėgė, kratėsi šio proceso. Po ilgų gimė šita gėdinga misija buvo pavesta Aukščiausiojo teismo partinės organizacijos sekretoriui teisėjui Ignotui.

Dar prieš 2-3 savaites iki teismo kai kurie Vilniaus disidentai gavo šaukimus atvykti į karinį komisariatą ar miliciją, kur jų laukdavo saugumiečiai. Čekistai įkalbinėjimais arba grėsinimais kvėstuosius asmenis vertė pasidavėti, kad neišaiš būsima teisma. Teroroiziacijos mokslinės grupės vadovas Juozas Prapiestis apkričio pabalgoje buvo iškviestas į karinį komisariatą Vilniuje. Su juo kal-

bėjęs saugumietis įspėjo, kad lievo artimieji ir draugai ir teismo proceso eiga neišvengiamai nuskambės visame pasaulyje. Prieš teismo pradžią buvo skambinama į darbuvietas, kad kai kurie asmenys būtina būtų skiriami dirbti į pirmąją pamainą.

Gruodžio 9 dienos rytą traukiniu iš Maskvos atvažiuo ke liolika žinomų disidentų ir S. Kovaliovo artimieji: žmona, sūnus ir brolis. Atvyko akad. Sacharovas, "Tarybų tautinės amnestijos" Maskvos grupės pirm. Turėnas, Armenijos akad. Orlovas su žmona, Litvinovas su žmona ir kt. Taip pat atvyko gavęs spec. leidimą, Kanados laikraščio "Toronto Star" korespondentas M. Levi su žmona. Iš viso apie 20 žmonių. Beje, kele tui nepavyko iš Maskvos išva žiuoti.

KGB darbuotojai sulaukė T. Velikanova, T. Chodorovič ir M. Landą, joms važiuojant į Baltarusijos stotį. Jas išlaikė keletą valandų milicijos skyriuose, pa teikė juokingus kaltinimus, ku rie yčiau net nebuvo priminti ir, įspėję, kad nebandyti išva žiuoti, paleido, kada traukinys Vilnių buvo išvykęs.

Vilnius. Šv. Jurgio bažnyčia, statyta XVI-XVIII amž.

Iš Beiruto evakuota 308

Beirutas. — Vakar rytą, 308 užsieniečiai, tarp jų 156 amerikiečiai, buvo evakuoti iš Beiruto. Evakuoti išsikėlė laivais, pervežti į USS Coronado laivą. Po 40 valandų jie bus Atėnuose. Išvyko ir prezidento specialus atstovas Talcott Seely.

Libane dar yra apie 1.700 Amerikos piliečių, bet jie nenorėjo pasitraukti. Organizotos evakuacijos daugiau nebus. Ambasadoje pasiliko 32 žmonės, įskaitant 9 diplomatus ir 4 maršalus, vadinas, ambasados uždaryti neplanuojama.

Prezidentas Fordas buvo patenkintas, kad evakuacija praejo tvarkingai, o palestiniečiams, kurie neklidė tai padaryti, padėkojo.

Portugalija įsijungs į Bendrąją rinką

Lisabona. — Naujoji Portugalijos vyriausybė, vadovaujama Mario Soares, ir toliau palaikys glaudžius ryšius su NATO. Vyriausybės atstovas dar pridėjo, kad pradės ieškoti kelių jėti ir į Europos Bendrąją rinką.

Lisabona. — Danguis virš Marso yra ne mėlynas ir ne pilkas, bet oranžinis, rodo prisustuos nuotraukas.

Pasadena. — Šiandien turėtų būti istorinė diena, kai Vikingo rankena pasems nuo Marso paviršiaus žemę ir žyvro ir supils į mažytę laboratoriją ištirti, ar yra kokios gyvybės žymės. Pasemtos uolienos bus suvilgytos tam tikrais skysčiais, pakaitintos. Rezultatus paskui pertransliuos į Žemę.

New Yorkas. — Amerikos Žydų kongresas pareikalavo iš prezidento Fordo uždaryti sienas ir nepalaikyti jokių ryšių, nei diplomatinių, nei ūkinių, su tomis šalimis, kurios priglaudžia oro piratus.

Maskvos susijaudinimas dėl Brazinskų

Vilnius. — Kaip jaudinasi ir žirsta Maskva dėl Brazinskų paleidimo iš Turkijos, matyti ir iš ok Lietuvos spaudos. Visi laikraščiai persispausdino "Pravdos" straipsnį, kuriame tarp kitko skaitome: "Liepos 15 TS RS ambasadorius Turkijoje ap lankė ministrą pirmininką Demirelį ir padarė jam tokį pareiškimą: "Turkijos teismas nusprendė paleisti iš arešto nusikaltėlius Brazinskus, ir Turkijos vyriausybė rado reikalinga leisti jiems išvykti iš Turkijos... Tarybų Sąjungos reikalavimai išduoti nusikaltėlius nebuvo patenkinti. Turkijos valdžia pasi elgė taip, kad nusikaltėliams buvo paskirta nepateisinamai švelni bausmė, o vėliau jie buvo iš viso paleisti iš suėmimo. Dar daugiau, jiems buvo leista išvykti iš Turkijos į tą šalį, kuri, kaip pareiškė Turkijos Užsienio reikalų ministerija, suteiks jiems prieglobsčio teisę, kuo nusikaltėliai ir pasinaudojo... Tė veiksmas tiesiogiai prieštarauja Turkijos vadovų pareiškimams, kad jie ketina plėsti geros kaimynystės santykius ir bendradarbiavimą su Tarybų Sąjunga. Brazinskams net surastas prieglobstis... o jų slėpimą laiko nedraugišku aktu TSRS atžvilgiu".

Washingtonas. — Prez. Fordas sakė, kad Baltųjų rūmų sargyba nepersistengė, veikė pagal instrukcijas, nenusikaito niekas, kai buvo nušautas pilietis, per šokęs geležinę tvorą ir bėgęs Baltųjų rūmų link su geležiniu vamzdžiu.

Vaikų grobikai norėjo patekti į Kanadą

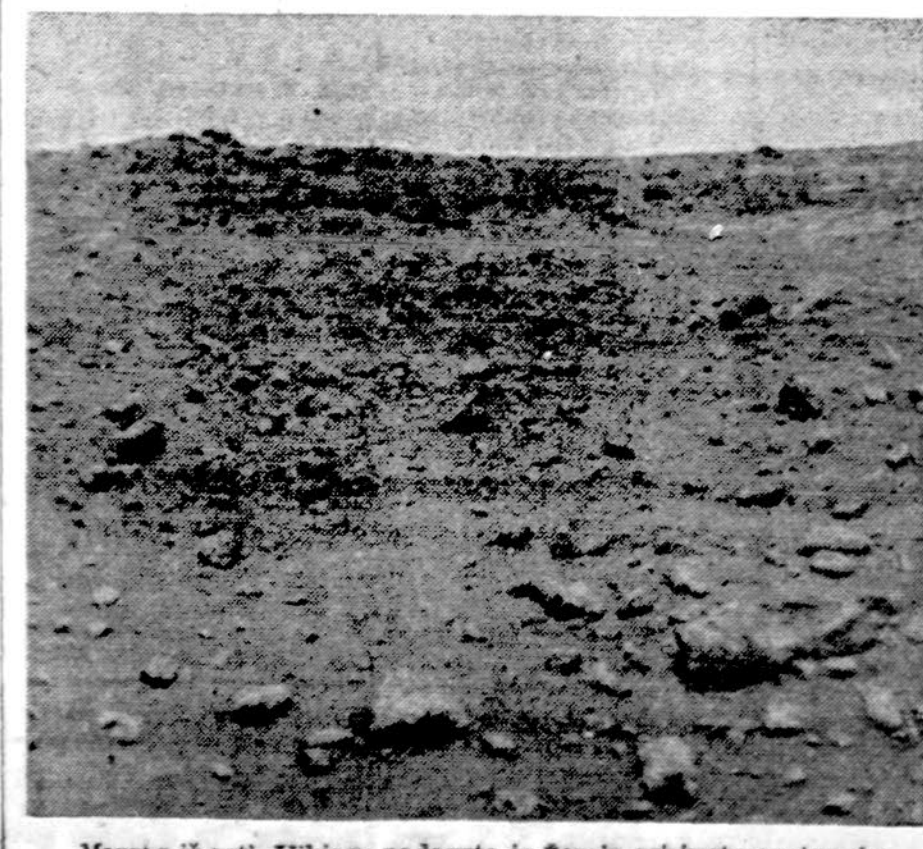
Oakland, Cal. — Vienas tu, kuris buvo pagrobęs autobusą su 26 vaikais, Schoenfeld, liepos 19 bandė pereiti Kanados sieną, bet buvo gražintas. Buvo ginkluotas, turėjo tris pistoletus ir šautuvą, tai Kanados pasienio policija jo neleidė. Jie nežinojo tada, kad jis bus ieškomas Amerikos policijos. Jo jaunėsnis brolis pasidavė Amerikos policijai.

Geneva. — Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheimas tris dienas praleido Genevoje ir tarėsi su Tarptautiniu raudonojo kryžium apie situaciją Libane ir kaip būtų galima padėti nukentėjusiems.

Nesąžiningi taisytojai

New York. — Miesto vartotojų reikalų departamentas sudarė komisiją ištirti televizijos taisytojų dirbtuvių sąžiningumą patikrinti. Komisija, patikrinusi 21 dirbtuvę, rado, kad 71.5 proc. vartotojų buvo apgauti, į sąskaitas įrašyta tokių "pataisymų", kokių praktiškai nebuvo.

Ottawa. — Kanados federalinė vyriausybė nutarė aerodromuose naudoti tik vieną anglų kalbą. Tarp pilotų ir susisieki mo kontrolierių pasikalbėjimai prancūzų kalba nebus daromi, nors to ir reikalavo Quebeco prancūzai. Vietinio susisieki mo, neišnešančio iš Quebeco ribų, pasikalbėjimai galės būti ir prancūzų kalba.

Marsas iš arti. Vikingo padaryta ir Žemėn prisiųsta nuotrauka

Reaganas pasirinko sen. Schweikerį

Jei Reaganas būtų prezidentu, kokia būtų jo politinė filosofija

Washingtonas. — Ronald Reagan gerokai nustebino visus, pasirinkdamas kandidatą į vice prezidentus liberalų senatorių iš Pensilvanijos Richard Schweikerį. Pasirinkimu Reaganas nori sustiprinti savo pozicijas šiu rės rytų valstijose, bet rizikuoja netekti daugelio konservatiškėsnų vakarų.

Toks Reagano paskelbimas apie viceprezidentinio kandidato pasirinkimą dar prieš konvenciją yra pirmas atvejis. Taip tik darydavo esantieji prezidentai Baltuosiuose rūmuose, siekdami perrinkimo. Prieš Reagano pranešimą, Schweikeris atsistatydino iš Pensilvanijos respublikonų delegacijos kaip Fordo atstovas.

Jimmy Carteris, demokratų prezidentinis kandidatas, apie Schweikerį taip atsiliepė: jis geras vyras ir yra vienas iš dviejų respublikonų senatorių, kurie turi pilną pasitikėjimą darbininkų.

Jei Reagan būtų prezidentu

Kokia Reagano politinė filosofija ir kaip jis tvarkytų Amerikos gyvenimą?

Užsienio politikoje "detantė" iš to naudos turi tik Maskva, o jei kas mano, kad nors trupinėliai ir mums tenka, tai blogai mano. Amerika turi būti stipri, ir tik iš to taško reikia kalbėti su sovietais. Su Kinija yra sunki problema — reikia kalbėtis su Pekinu, stiprinti draugystę, bet seno draugo Taiwano išdu-

Ronald Reagan

teresuoti, kad šnipai galėtų laisviau veikti.

Su nusikaltimais reikia kovoti valstijų ir miestų savivaldybių jėgomis, mažiau federalinėmis. Pritaria mirties bausmės sugrąžinimui. Už ginkluotus plėšimus reikia pridėti nuo 5 iki 15 metų kalėjimo prie dabartinių bausmių.

Priverstino vaikų vežėjimo į tolimąsias mokyklas vien tik rasiniam balansui išlaikyti nepritaria ir viską darys, kad tokie teismų įsakymai būtų pakeisti. Pripažįsta, kad tėvai į savo vaikus turi taip pat teisę ir gali juos leisti į tokias mokyklas, kokių jie nori.

Pripažįsta teisę į gyvenimą visiems, gimusiems ir negimusiems. Neštamui nutraukti gali būti tik viena, retais atvejais išimtis — kai gresia motinai mirtis. Norėtų, kad tas reikalas būtų ir į Konstituciją įrašytas.

Biudžetas turi būti subalansuotas. Nepritaria, kad išlaidų būtų daugiau nei pajamų. Tai yra viena didžioji infliacijos priežastis.

Priešinasi valstybiniam visų piliečių draudimui. Tai būtų per daug brangu Britanijos ir Švedijos pavyzdžiai Amerikai netinka. Anie kraštai jau nepatenkinti ir ieško kelių grįžti į mažiau socializuotą mediciną.

Kairas. — Amerika paskolino Egiptui 31 mil. dolerių Alexandrijos uostui atnaujinti, sakė vienas oficialus Egipto pareigūnas.

KALENDORIUS

Liepos 28: Viktoras, Ada, Agaras, Aguona.

Liepos 29: Olavas, Marta, Mantvydas, Jundilė.

Saulė tekta 5:39, leidžiasi 8:14.

ORAS

Dalinai saulėta, 30 proc. gali mybė lietaus, apie 82 laipsniai.

SKAUTYBĖS žurnalas

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ
Redaguoja skn. Irena Reigienė, 2652 W. 45th St., Chicago, Illinois, 60628
Telefonas 476-7089

JUOZĖS VAICIŪNIENĖS STOVYKLOS VIRŠININKĖS ŽODIS

Rako miškas vėl priglaudė mus dviejų savaitių bendram darbui, džiaugsmui ir draugystei. Nesvetimas mums darbas bendram būry, nesvetimas ir džiaugsmas jį gerai atlikus. Bendrai gyvenant, dvi savaites besidalinant palapinėmis, menės suoliais ir miško takeliu, kartu besidžiaugiant laužu, pasirodymais ir dainomis, išsivysto draugystė. Toji stovyklos draugystė gali tapti daug tvirtesnė, negu vien susitinkant mieste suveigu metu. Mano didžiausias noras ir yra, kad ši jūsų draugystė — seseriškumas sustiprėtų, kad bendras darbas būtų jums ir jūsų vadovėms malonus ir prasmingas.

Stovyklai parinktas Juozės Vaiciūnienės vardas. Šios garbingos, mus jau palikusios, skautininkės vardas mums, "Aušros Vartų" sesėms, yra ypač tuo brangus, kad ji mūsų tautai ši vardą ir išrinko Gyvenant tremtyje ir neturint vilties sugrįžti į pavergtą tėvynę Lietuvą, atsivėrė tarsi platių vartai atvykimo į šią laisvą šalį. Už tų vartų ryto aušra švietė mums laisvę, laukė nauji darbai ir džiuginio galėjimas vėl laisvai skautauti, skelbti seserišką mintį. Taigi, čia ir buvo mūsų aušros tuntą pavadėmo Vilniaus Aušros Vartų Marijos motiniškai globai.

Linksmos stovyklos, našių darbų ir nepamirštamų čia dienų linkiu jums, mielos sesės!

Sesė Albina

SVEIKINIMAI

Aušros Vartų tunto Sesėms ir Vadovėms Juozės Vaiciūnienės vardo stovykloje.

Malonios Sesės!

Nuoširdžiai dėkoju už Jūsų mielą sveikinimą iš stovyklos ir dovana — stovyklos ženklei. Jūsų šaunaus tunto vardas anais laikais sesėms skautėms Chicagoje susibūrus į tuntą, v. s. Juozei Vaiciūnienei stipriai prisidėjus, buvo vienas iš gražiausių ir istoriškai labai prasmingų vardu pasirinktas.

Su a. a. J. Vaiciūniene ir man teko, po karo andrų mūsų skautybei vakaruose atsikuriant, artimiau bendradarbiauti ir žavėtis jos lietuviško charakterio skautavimo mintimis, kai buvo tiesiami tolimesnei ne Tėvynėje mūsų lietuviškosios skautybės egzistencijai.

O būdamas Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybėje, turėjau daug kartų džiaugsmo gėrėtis ir džiaugtis Jūsų mielo tunto žygiais, skautų darbais ir vadovų sugebėjimais.

Priimkite mano širdingus sveikinimus!

Ir linkėjimus puikiai dar pastovyklauti, laimingai grįžti namo ir toliau garbingai nešioti šaunaus tunto vardą mūsų visų džiaugsmui ir lietuviškosios skautybės labui!

Budžiū!
v. s. Antanas Saulaitis, sn.

IS MIŠKO ZENKLO UŽRASŲ

Broliams Bebrams ir Lapinams

Š. m. VII.16-17 dienomis vėl atsidėjė išstudijavome visas a-biejų skilčių gautas Ispareigojimo lapų uždavinių vykdymo apyskaitas. Vienos jų buvo pagrindinės, kitos — pataisytos ar patobulintos.

Mudviem vėl buvo labai malonu pastebėti, kad daugelis darbu buvo gerai atlikti ir už juos apyskaitos pasigėrėtinai tobulai padarytos.

Tie broliai, kurie jau buvo įvykdę savo visus uždavinius, buvo, paremiant jų darbų apyskaitomis ir mudvių atitinkamais paaiškinimais, pristatyti BSA pripažinti baigusiais Miško ženklių gauti kursūs ir paprašyti duoti jiems atitinkamus dokumentus ir MŽ insignijas — Gilvelio kaklaraištį, jo žiedą ir

tininkės vardas mums, "Aušros Vartų" sesėms, yra ypač tuo brangus, kad ji mūsų tautai ši vardą ir išrinko Gyvenant tremtyje ir neturint vilties sugrįžti į pavergtą tėvynę Lietuvą, atsivėrė tarsi platių vartai atvykimo į šią laisvą šalį. Už tų vartų ryto aušra švietė mums laisvę, laukė nauji darbai ir džiuginio galėjimas vėl laisvai skautauti, skelbti seserišką mintį. Taigi, čia ir buvo mūsų aušros tuntą pavadėmo Vilniaus Aušros Vartų Marijos motiniškai globai.

Linksmos stovyklos, našių darbų ir nepamirštamų čia dienų linkiu jums, mielos sesės!

virvutė su kauliukais.

Nežinia, kaip ilgai užtruks procedūra viskam susitvarkyti, bet jau "mašina užvasta".

Tie laimingieji yra:

- Is Bebrų skilties broliai —
1. Romas Fabijonas, Chicagoje,
2. Vladas Morkūnas, Toronte,
3. Juozas Liubinskas, Chicagoje.
Is Lapinų skilties broliai —
1. Petras Molis, Shrewsbury, Mass.,
2. Alfonsas Samušis, New Yorke,
3. Sigitas Miknaitis, Chicagoje,
4. Vytautas Vidugiris, Los Angeles, Cal.

Dar keli yra arti savo uždavinių įvykdymo pabaigos. Galutinai įvertinus šį apyskaitas, jie taip pat galės būti nedelsiant pristatomi MŽ baigimo pažymėjimams.

Mudu, kaip atitinkamos skilties patarėjai, nebandome raginti — skubiai atlikti savo uždavinius, bet skatindami tuos uždavinius gerai atlikti, drauge labai trokštame, kad Miško ženklo ne 1-26 kursuose dalyvauja visi broliai baigę juos.

Lietuviškajai skautijai reikia tobuliau išlavintų vadovų! Mudu manome, kai MŽ kursūs baigusiems dokumentai ir Gilvelio ženklai bus įteikiami, jie galėtų būti įteikiami galimai iškilmingiau, kad visi galėtų pasidžiaugti jų laimejimais ir kad tai būtų gera paskata ir kitiems siekti tobulesnio skautavimo.

Budime

Antanas Saulaitis
Česlovas Kiliulis

ATLANTO RAJONO SKAUTŲ VASAROS STOVYKLA

Šių metų skautų-čių vasaros stovykla įvyks rugpjūčio 15-22 dienomis pušyne prie gražaus ežero ir jos adresas yra: Resolute Scout Reservation, Bolton, Massachusetts (prie 85 kelio), telefonas (617) 779-2777.

Stovyklos pavadinimas: Laisvės Varpas. Mokestis — \$53.00 vienam. Stovyklos registracija su \$10.00 registracijos mokesčiu soundiama stovyklos išdininkui s. A. Glodui, 15 Ayrshire Rd., Worcester, Mass. 01604, telef. (617) 754-4326 ligi liepos 15 dienos. Pageidautina, kad stovyk-

Seseriška pagalba stovykloje prieš rytmetinę inspekciją.

Nuotr. A. Grigaidio

los mokestis būtų prisiūstas išdininkui iš anksto. Bet jei kam nepatogu, atvežkite pinigų į stovyklą. Kaip ir kiekvienais metais sekantis stovyklaujantis šeimoms narys moka \$2.50 mažiau. Sveikatos pažymėjimai ir nuo atsakomybės atpalaidavimo lapai vienetų vadovų yra atvežami į stovyklą ir perduodami galingesios sesers globai. Jie yra būtini ir be jų nebus leidžiama stovyklauti.

VASARIO 16 D. GIMNAZIJON

Marija Saulaitytė, seniau 1 metų mokiusi Vasario 16 d. gimnazijoje, vasarai prasidėjus išvyko į Europą ten padėti gimnazijai.

Savo akimis pamatiusi gyvą reikalą tinkamai prisidėti, kad gimnazija nebūtų uždaryta, pertraukė savo ruošiną literatūros daktaratu gauti, atsikakė darbo universitete (jame dėstė literatūros kursą) ir nutarė mokslo metams pasilikti dirbti lietuvių gimnazijoje, kur mokytų anglų kalbos, padėtų mokiniui bendrabučių tvarkyti ir paglobotų mokinius iš Amerikos kontinento.

Šiai lietuviškai gimnazijai greisia pavojus būti uždarytai, todėl pirmiausia reikia daugiau mokinių ir iš JAV, Kanados ir kitų Amerikos kraštų. Reikia ir pedagoginės pagalbos, kurią gali suteikti šiuose kraštuose mokslus eję mokytojai.

Mokytoja M. Saulaitytė mano, kad dabar yra pats svarbiausias dalykas ir asmeniniu prisidėjimu veikti, kad šis lietuvių švietimo ir tautinės kultūros židinys ne tik kad nesunykty, bet sustiprėjęs galėtų sėkmingiau gyvuoti.

Prisidėti gali visi įvairiais būdais.

OMAHOS VYR. SKAUCIŲ GERASIS DARBELIS

Šių metų pavasarį, naujai įsikūrė - persiorganizavo Omahos vyr. skautės. Iš jų dalis yra aktyvios ir gražiai dirbame būrelyje. Norime paraginti kad ir daugiau sesių pasidarytų aktyvesnės, bet jos studijuoja, dirba arba visai nesidomi. Vyr. skautių būrelis Omahoje specialios programos neturi, veiklą planuojame pačios.

Prieš keletą savaitių — birželio pabaigoje, vyr. skautės aplankė lietuvius senelius, esančius senelių namuose. Tai buvo pirmas mūsų projektas. Prieš tai, susirinkome pas būrelio globėją skn. Ramutę Ariene, padarėme vaišių krepšelius ir kepsnių lėkštes. Nustebinome senelius su dovanėlėmis, ir lietuviškomis dainomis gitaroms palydint. Jie taip džiaugėsi su šašaromis akyse ir bandė su mumis kartu dainuoti.

Vienoje senelių prieglaudėje dvi moterišės gyveno, Viena man

pasakė į ausį — "Aš nežinojau kad čia yra lietuvių šiuose namuose". Ši ponita tikiai šiaandien, po keturių metų, man pasakė esanti lietuvi. Štai nauji draugystė supynė.

Manau, kad šis vienas mūsų patvėdys lydes mus visas iki kitų naujų gerų darbų, kitose vietose. Tad nepamirškime senų lietuvių! Sesė Teresė

PASILGOME

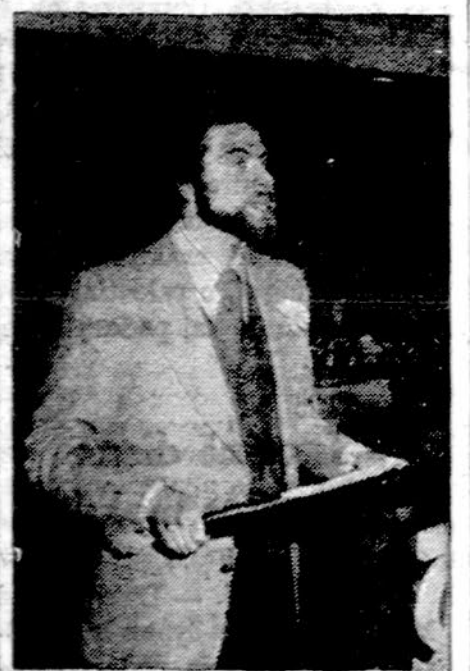
Aušros Vartų tunto stovyklos sesės, paklaustos ko jos labiausiai pasiilgo namuose, ar ko ypač pasigenda stovykloje, patiekė sekantius atsakymus:

Pasilgome:

- Savo katyčių (Dusty, Topaz, Ca-Ca, Murky ir t. t.),
- Suniuku,
- Radio (county music ir kitokių),
- Dviracio,
- Svaraus ežero,
- Muštynių su broliuku,
- Veidrodžio iki žemės (didelio),
- Mažos sesutės, kuri kaip tik mokosi vaikščioti,
- Atdaro langą su švelniu vėjeliu,
- Oro vėsintuvą,
- Patogios lovos,
- Karštos vonios su burbuliniu muilu,
- Gero (patogaus) "Jonelio",
- Muzikos,
- Laisvės,
- Burinio laivo,
- Ne uniforminių, įvairiaspalviu drabužiu,
- Zuvytės vardu Stanley,
- Ružavo Floyd'o ploktelių,
- Kiški (ir zuikučio),
- Savo gėlių,
- Gitaros.

Čia tenka pridurti, kad kai kurios sesės, paklaustos, ko čia labiausiai pasigendamos, pasakė esančios tiek užsiėmusios, kad dar neturėjusios laiko apie tai pagalvoti. (Jų bandysime paklausti sekantį savaitę).

O sesė viršininkė pareiškė pasiilgusi... progos pabambėti; sako, visos sesės taip gerai atliekančios savo pareigas, kad ji jokiū būdu negalinti pradėti.

Ps. fil. Andrius Markulis, skautų tautinių šokių grupės "Jaunimo Viltis" vadovas, sveikindamas šio vieno šokėjus penkmečio sukakties proga, ragina vasaros atostogų metu neapleisti repetitijų ir tinkamai pasiruošti artėjanti tautinių šokių šventei. Nuotr. G. Plačo

KAIP NEGAUTI SPECIALYBIŲ

Plaukikė: Drašiai šokti į vandenį ir... skęsti. Sudeginti maistą. Iškylautojos: Apalpti iškyloje, vos tik ją pradėjus.

Paiėskojimas

Iėškoma ONA URBONAITĖ, kilus iš Kurėnų. Prašoma atliiepti arba turintieji žinių pranešti šiuo adr.: E. Eidėjus, 7121 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629, Tel. 925-2169

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3248 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 5-7881
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

MANO ŽEMĖ

Mano žemė, mano žemė
Taro didžiū pasauli skrenda.
Kloja kolia šlaitais debes...
Ir gamina vienu diu vardą —
Vieną vardą iš visu.

Aš tą žemę, aš tą žemę
Visą iškeliauti noriu
Jos kelių pilkaja dulkele,
O pos Vardo Didžiojo altorių
Prašydėt kuklia lauku gėle

J. Vaičiūnienė

Šis eilėrašis buvo oficiali šių metų Aušros Vartų tunto Juozės Vaiciūnienės stovyklos daina. Su šia daina sesės stovykloje pradėdavo ir užbaigdavo dieną. Dvi savaites skambėjo ši daina Rako ažuolyne, o sesių širdyse ir atsiminimuose ji aidės ilgai.

Laužavedės:

Nemokėti uždegti laužo...
Svetingos sesės:
Padėti šakutę dešinėje pusėje.
Išmesti maistą, nešant į stalą.

Auklės:

Pamesti vaiką, jį besaugojant...
Fotografės:
Nepasukti filmos.

Artistės:

Apalpti pamačius žiūrovus.

Šokėjos:

Susilaugyti koją.

Dailininkės:

Pataisyti kreivą liniją, kai daiktas, kurį paįšai, yra tiesus.

Dainininkės:

Prarasti balsą visai nedainuojant...

Laura

Mūsų kolonijose

Providence, R. I.

RETOS ISKILMĖS

Aleksandras ir Valerija Ladišiai liepos 18 dieną atšventė savo 65 metų moterystės gyvenimo sukaktį. Giminės ir draugai gausiai susirinko į šv. Kazimiero bažnyčią, kur klebonas kun. V. Martinkus atlaikė iškilmingas padėkos Mišias tarė pritaikytą žodį, perskaitė popiežiaus Pauliaus VI specialų palaiminimą. Vėliau Lietuvių klubo salėj buvo graži puota. Buvo pašauktas prezidento Fordo, R. I kongresmanų, senatorių sveikinimai, o taip pat miesto burmistras asmeniškai atvyko jų pasveikinti. Su kaktuvininkų amžius — 86 ir 85 metai, išauginę 10 vaikų, susitautinių šokių grupės "Jaunimo Viltis" vadovas, sveikindamas šio vieno šokėjus penkmečio sukakties proga, ragina vasaros atostogų metu neapleisti repetitijų ir tinkamai pasiruošti artėjanti tautinių šokių šventei. Nuotr. G. Plačo

ANTRA LIETUVIŲ TAUTINIŲ DIRBINIŲ PARODA

Pirmoji įvyko birželio 5 dieną Warwick Mall ir turėjo labai gerą pasisekimą. Šią antrąją parodą miesto centro parke kitų tautybių pasirodymo metu suruošė Saulė Šatienė ir Romutė Plioplytė liepos 16 dieną. Surinktų eksponatų turtingumas ir jų sugebėjimas skoningai išdėstyti čia parodė, ką lietuviai gražaus turi šioj meno srity. kum

— Galingos priežastys daro galingus veiksmus.

Shakespeare

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$28.00. Canada \$28.00, Foreign Countries — \$29.00.

Pušto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučinami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaittyto adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada skaittytojas yra užimokėjęs.

"Drango" prenumerata mokama iš anksto

Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kanadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kitur	\$26.00	\$15.00	\$10.00	—
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00	—
Sėvaitais	\$18.00	\$10.00	—	—

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 9:30 iki 12:00.

Tel. PR 8-8229

DR. ANNA BALIJUNAS
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusierija ir moterų ligose
Ginekologinė Cetrurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei nesuliepta, skambinti 374-8004

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6432 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakare.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2676
Rezd. tel. WA1brook 5-3046

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val: pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet. Antrad., penktad. 1-3, treč. ir šeštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rodoško kabinetas perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
7705 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val: pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. tel. 738-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emociinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rezd. tel. — GI 8-6973

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2676

Valandos pagal susitarimą. Jei nesuliepta, skambinti: MI 2-0901.

Tel. — BE 3-5898
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 163rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2686 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7173
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
1002 N. Western Avenue
3214 N. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
489-4441 — 481-4895

Agimolika šventės dien DRAUGE
naš ja plačiamis skaitomas lietuvių žurnalas. Ši skelbimų kare visoms prietaisams

Ofiso tel. 586-5166; namų 636-4880
DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6294 S. Narragansett Ave.
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1-7
šeštadieniais pagal susitarimą

Išstaigos ir buto tel. 662-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Iškyrus treč. ir šėkt.

Tel. ofiso ir buto: OLYmple 2-4156
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Iškyrus trečiadieniais, šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RILiane 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 39th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Šeštad. pagal susitarimą, o trečiadieniais uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. HE 7-1169; rezd. 259-2919
Ofiso HE 4-1818; Rezd. PR 8-8801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-05 ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITIS
7051 So. Washnaw, tel. 775-6766
Pritaikomj akiniai pagal gydytojų receptus
Didelis akinių rėmų pasirinkimas
Val: pirm., antr., penkt. 10-5-30
Ketv. 1-5 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
1200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEŠKAS
OPTOMETRISTAS
(Kaiba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5146
Tikrina akis. Pritaikomi akiniai ir "Contact lenses"
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val: antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880, rez. 445-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 1255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4416
Rezidencijos telef. GR 6-0611
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 5-6166
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-5166; namų 636-4880
DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6294 S. Narragansett Ave.
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1-7
šeštadieniais pagal susitarimą

Sovietų vokiečiai

PASILGĘ VARPŲ SKAMBEJIMO

Sovietiniame tautų sviriniame rusiškame katile vargų ir rūpesčių turi visos jų pavergtos tautos, gal tik pačius rusus išskyrus. Mes esame daug kartų rašę apie lietuvius, latvius, estus, ukrainiečius, gruzinus, žydus Sovietų Sąjungoje, iškelę jų tautinio išlikimo problemas. Šiuo kartu norime pasidalinti mintimis apie vokiečius, gyvenančius Sovietų vergijoje. Šiam reikalui paskatą ir medžiagą mums pateikė Rytų vokiečių kultūros draugijos biuletenis "Kulturpolitische Korrespondenz", leidžiamas Bonnoje, 1976 m. Nr. 264 - 5 buvo paskelbtas išsamus ir gerai faktais bei skaičiais paremtas rašinys apie vokiečių padėtį Sovietų Sąjungoje, paruostas Karl Stumppe. Jo pateiktus faktus ir mėginsime pakomentuoti.

Vokiečiai Rusijoje kūrėsi nuo XVIII a. vidurio. Juos į savo kraštą kvietėsi carai: Jonas Žiaurasis, Petras I ir ypač vokiškos kilmės carė Kotryna II. Tada Rusija buvo nuo Vakarų kraštų labai toli atsilikusi, ypač amatų ir technikos srityse. Našingi vokiečiai buvo mieliai laukiami, nes išmokydavo rusų muzikus įvairių amatų ir geresnio gyvenimo tvarkos. Vokiečiai kolonistai buvo savotiški rusų mokytojai.

Yra išlikę ir dabar vokiečių dažnai skelbiamas ar minimas carės Kotrynos II 1762 metų dekretas, kurio 7 punktas įsakmiai pabrėžia kad visi į Rusiją atvykstantieji sveiktis ir ypač vokiečiai galės laisvai laikytis savo papročių, religijos, versio amatais, prekyba, įsigyti nuosavybę ir pagaliau apieisti Rusijos kraštą tada, kai tik to panorės.

Daugiausia vokiečių įsikūrė Volgos žemupio srityje, Saratovo ir Caricyno (vėliau Stalingrado, dabar Volgogrado) gubernijose. Čia jie apsigyveno kompaktišku būdu ir įkūrė apie 300 miestelių bei kaimų, įsisteigė mokyklas, parapijas. 1924 - 1941 m. jie sudarė Volgos vokiečių autonominę respubliką, kurioje 1939 m. buvo 605,000 gyventojų, iš kurių turpo 420,000 buvo vokiečiai. Vokiečiai čia tvarkėsi žymiai geriau kaip vietiniai rusai ir pasiekė aukštesnės kultūros, didesnės gerovės.

1941 m. II pasaulinio karo metu Sovietai apkaltino Volgos vokiečius, kad jie remia hitlerinę kariuomenę, nors tai nebuvo tiesa. Volgos vokiečių respublika buvo panaikinta, jos gyventojai vokiečiai ištremti į Sibirą, Azijos sritis ir kitas plačiosios Rusijos vietas. Vokiški respublikos vietovių vardai pakeisti rusiškais.

Ne vien tikta Pavolgio srityje buvo vokiečių. Jų buvo ir kitose Rusijos vietose. 1959 m. gyventojų surašymo metu vokiečiais užsirašė 1,620,000 Sovietų Sąjungos gyventojų. 1970 m. surašymo duomenys rodo, kad tuo metu buvo 1,846,000 vokiečių. Iš šio skaičiaus 1959 m. vokiečių kalbą gimtąja laikė 75 proc. visų vokiečių, o 1971 m. 68 proc.

1970 m. duomenimis tik 165,237 vokiečiai, taigi nepilni 9 procentai, gyveno europinėje Rusijos dalyje. Tuo tarpu aziatinėje dalyje gyveno 1,681,060 vokiečių, arba 91 proc. visų vokiečių skaičiaus. Miestuose gyveno 838,515, kaimuose 1,007,802 vokiečiai. Vien tikta Kazachstano respublikoje 1970 m. gyveno 858,077 vokiečiai.

Spaudoje ir gyvenime

PRISIMINTINA J. PALECKIO KNYGA

Mindaugas Bložė "Kultūros Bary" žurnalo Nr. 2 paskelbė trijų puslapių netikslią ir net kvailią pasaką: "Taip skaido tiesa apie Tarybų Sąjungą". Apie tiesą ar teisingumą nei ženklo. Rašo apie Sov. Sąjungos didelius ir nuostabius kultūrinis pasiekimus, kurie sudarė...

GAMINIŲ KOKYBĖS RŪPESČIAI

Ok. Lietuvoje vis dar trūksta gerų buitinių reikmenų

Per praėjusį (1971-75) penkmetį ok. Lietuvoje pradėta gaminti 1000 naujų gaminių, 750 prekių suteiktas valstybinis kokybės ženklas. Krašte tegaminama 10 proc. kokybinių prekių.

Ekonominis mokslų kandidatas P. Stanikas straipsnyje "Diegime kompleksines kokybės valdymo sistemas" (Liaudies ūkis, 1976, ns. 4,109p.) pateikia tiksliai ok. Lietuvos pramonės gamybos vaizdą: Antai 1975 m. pirmajame, antrajame ir trečiajame ketvirčiuose 54 įmonės nepateikė atestavimui 180 numatytų atestuoti gaminių, jų tarpe 22 lengvosios pramonės įmonės (88 gaminių), 12 maisto pramonės, 11 mėsos ir pieno pramonės įmonių. Dar yra įmonių, kurios pažeidžia mums nustatytus terminus gamybai nutraukti, tebegamina pasenusia, techniniais ir ūkiniais rodikliais neatitinkančią šiuolaikinius reikalavimus, antros rūšies gamybą. Valstybinio standartų komiteto Lietuvos respublikinės valdybos duomenimis, 1975 m. iš patikrintų 274 respublikos pramonės įmonių, 170 įmonių, arba 62 proc. bendrojo jų skaičiaus, pažeidė valstybinius standartus. Dar blogesnės padėtis vietinės, medžio apdirbimo bei baldų pramonės įmonėse.

GEDIMINAS GALVA

Niekalai

Privatus ir valstybinis kapitalizmas pasižymi kraštutinumais. Privatoji įmonė, besiekdama pelno, turi prisitaikyti rinkai, gaminti avalynės šimtus rūšių, švaistyti medžiagas, o valstybinio kapitalizmo įmonė Sovietuose, nors turi daugelį planų, vis dar turi kojas taikyti prie blogai paruoštos avalynės.

Valstybinis kapitalizmas, t.y. vienam kapitalistui - valstybei priklausančios įmonės, siekia kuo daugiau gėrybių pagaminti, bet vis dar nepajėgia išspręsti kokybinių prekių gamybos klausimų. P. Eidukevičius odos avamylės įmonė pagamino net 21 proc. niekalo - vartojimui netinkamos avalynės. Prekybos ministerijos didmeninės prekybos sandėliuose rasta apie 6 proc. vartojimui netinkamų siuvinių ir audinių.

Daugelio techninių prekių kokybė išryškėja tik įsigyjus gaminį. Vartotojai siunčia reklamacijas, prašo pakeisti ar pataisyti pirktą gaminį. Pastaruoju metu dar padidėjo dviračių, dulkių siurblių, šaldytuvų televizijos priimtuvų ir kitų prekių reklamaci-

jų skaičius.

Gamyklų aplaidumas ir jų nesugebėjimas gaminti geros kokybės prekių daro valstybei nuostolį, kurį turi pakelti krašto gyventojai.

Zemos kokybės priežastys

Daugelis priežasčių lemia menkos kokybės prekių gamybą. Kiekvienoje įmonėje vis kitos, nors jos visos susijusios su komunistinės santvarkos nesklaidumais. Per 58 metus komunistų partija darė įmonėse įvairius bandymus, bet nepajėgė šio klausimo išspręsti.

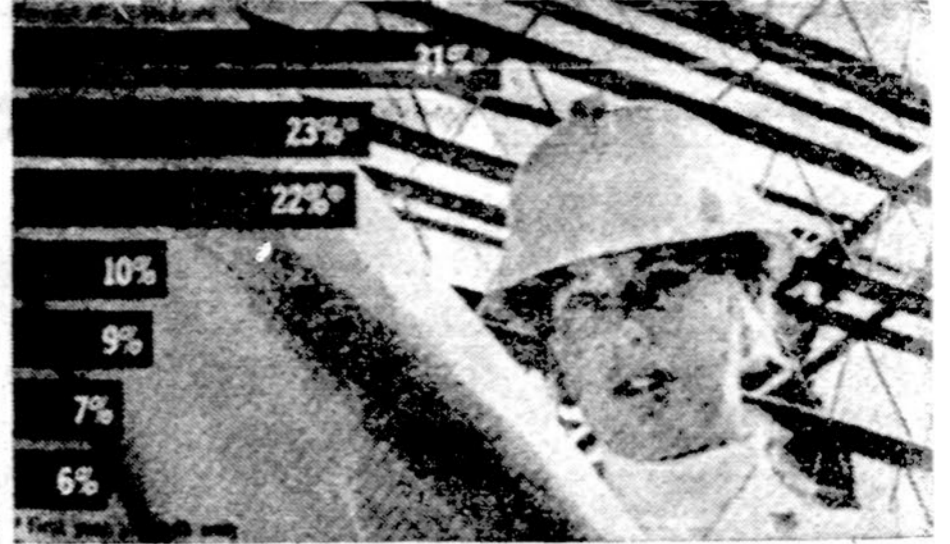
P. Stanikas ten pat nurodo techninio pobūdžio priežastis: "Dažniausiai pasitaikantis žemos gaminių kokybės šios: nepatenkinama normatyvinės techninės, konstrukcinės bei technologinės dokumentacijos būklė, gamybos technologijos pažeidimai, blogi įrenginiai, žema žaliavų, medžiagų bei komplektuojančių gaminių kokybė, nepatenkinami matavimo, bandymų ir kontrolės prietaisai ar net jų stoka, silpna tarpoperacinė bei gatavų gaminių kokybės kontrolė, nepakankama kadru kvalifikacija, silpna jų atsakomybė ir kt."

Nesugebėjimas prisitaikinti rinkai

Straipsnio autorius nurodo priežastis, kurias iškeruojusios Sovietuose. Jas galima paskirstyti į kelias rūšis: netikėsi pasirodymas gamybai, blogos gamybinės sąlygos, netikusios žaliavos ir pagalbinių gaminių, frankių trūkumas ir nepakankamas darbininkų paruošimas.

Jis sąmoningai nutyli dvi labai svarbias priežastis: menką gyventojų paklausą tyrimą, įmonių nesugebėjimą prisitaikyti paklausai ir darbininkų menką sudominimą aukštesniu atlyginimu gaminti geresnės kokybės prekes. Šios priežastys rodo, kad ūkinis planavimas yra atitrūkęs nuo tikrovės ir skatina kuo daugiau gaminti menkos kokybės ir paklausos neturinčių prekių. Tai tęsiasi kelis dešimtmečius ir šiuo metu sunkiai atspėjama nuo įsibėgėjimo.

Valstybinio kapitalizmo santvarkoje nėra įmonių varžybų. Užsienio įtaka vadaus rinkoje labai menka. Visos Sovietų įmonės serga tais pačiais negalavimais, išskyrus nežymų skaičių, sugebančių gaminti aukštos kokybės prekes, pvz. Panevėžio "Ekranas". Daugelis negalavimų susiję ir su darbininkais - menku paruoši-

Amerikos moterys profesijų pasirinkime. Iš visų studentų farmacija moterų studijuoja 31%, teisė 23%, medicina 22%, optometrija 10%, architektūrą 9%, dantisteriją 7%, inžineriją 6%. Čia duomenys 1974 m., tačiau ir šiuo metu skaičiai nerodą didesnių pasikeitimų.

AMERIKIEČIŲ STUDENTAI PAS SV. TEVĄ

Darbininkų paruošimas

Per praėjusį penkmetį ok. Lietuvoje 220,000 asmenų išmoko naujų profesijų, 645,000 darbininkų ir tarnautojų patobulino darbo kvalifikaciją, bet daugelyje įmonių meistrai vis dar neturi tinkamo teoretinio pasirušimo. Daugiau trečdalis meistrų pramonės įmonėse yra savamoksliai praktikai. Automobilių transporto įmonėse net 60 proc., vietinės pramonės įmonėse - 50 proc., o "Lietuvos žemės ūkio technikos" susivienijime - 40 proc. meistrų yra savamoksliai. Per praėjusį penkmetį paruošė 80,000 kvalifikuotų jaunuolių, bet pramonės įmonėse vis dar trūksta paruoštų darbininkų. Šiai spragai užkimišti įmonės ėmė ruošti kvalifikuotus darbininkus, bet šis darbas nesėkmingas. Daugelis įmonių paskubomis ruošė kvalifikuotus darbininkus ir jiems nesuteikė gėnatina teorinių žinių. Kvalifikuotų darbininkų vis dar trūksta pramonės įmonėse.

Tokiomis sąlygomis negali būti sėkmingi ir kiti bandymai - pavesti geriausius darbininkams svarbiausius gamybos uždavimus. Jei jiems nepavyksta sėkmingai atlikti darbo, jie pažeminami ir mokamas žemesnis atlyginimas. Komunistinės santvarkos negerovės: valdymo trūkumus, ūkio planavimo klaidas, technologinį atsilikimą, blogų žaliavų teikimo bando primesti neparuošius ir blogai atlyginamiems darbininkams.

Šiais metais apkarpius vartojimui skirtų reikmenų gamybą, net ir žemesnės kokybės gaminių pasiūlos sumažėjo. Sovietuose atsiradus ūkinį slogotų pajuto ir ok. Lietuvos gyventojai, vis soti-nami kalbomis ir raštais apie prekių geresnę kokybę.

- Kai esi senas ir didžiai gerbiamas, turėtum būti išmintingas. - Shakespeare

KOMUNISTAI KANDIDATUOS

Komunistai surinko 35,000 parašų ir gali išregistruoti su savo kandidatais Illinois valstijos rinkimuose šį rudenį.

Užtat, kad jūs neturite ką branginti. Ir mergos niekai, ir partija niekai. Sumnynt Dievą, ir viskas pavirto niekais. Viskas žūniui ant uodegos. - Aš tavo amžiuje degte degiau. Ir Dievas, ir tėvynė - ir kas tik nekaitino širdies. O jūs! Šių dienų jauni lavonai! - Lavonai, lavonai! - supyko Lionis. Norėčiau matyt, ką pats šiandien mlytėmu, jei ir jaunas būtum. "Statybas mlykiet! Betoninius pastatus, kranus, kranus mlykiet!" šaukia per radiją ir per susirinkimus. Cha, cha, cha! - Kranus mlykiet! Ačiū! Taip. Kai dirbu, aš dirbu. Pasuku kraną, kad cypia. Dulks rūksta. Bet mlytėti geležies gabalą ar molio drėbį... Ačiū jums!

Užtat Dievo atsižadėt nereikia, žmoniškumo pamest nereikia. - kartojo vėl mama, - parodyk jam tos mergaitės laiskus. - Imk, - ištiesia. - Nekaišio, neskaitysiu! - atsōvė Lionis. - Man visai neįdomu tie tavo laiškai. Pakilo nuo stalo ir vėl išėjo. O tas mūsų Lionis, Lionis! Kartais man jo ir gaila... Na lik sveika, Tavo Virga.

Halina pasveikusi į darbą nebėjo. Ji pasiliko, kaip ir ankščiau sekretorės pareigose ir vėl ėmė šeiminiškai kaupti namie. Dabar aš vėl esu laisvesnė. Man vėl atsirado savų reikalų: reikia vienur kitur nueiti, reikia knygą paskaityti, reikia prie pamokų ilgiau pasidėti. Dabar aš vėl dažniau nueinu pas Aldutę. Sekmdieniais taip pat lankau Vilnių. Kai pirmą sekmdienį po mūsų susitaikymo ėjau į stotį, Halina pati man įdėjo buterbrodą. - O kas jau ta partija - tokie pat girtuokliai.

AUŠRA IŠEINA Į GYVENIMĄ

Dvieju draugų laiškai

Romanas iš okupuotos Lietuvos MARIJA VINČERYTĖ

Jiedu pasibučiavo. Halina priglaudė galvą prie jo peties. Mačiau, kaip per tėvo petį ji pažvelgė į dovanėlę, pažvelgė į mane ir tuoj atspilė nuo tėvo, prėjo ir pabučiavo mane. Pabučiavo priėjusi ir tėveli, sveikindama jį su gimimo diena. - Bet iš kur tu motin. Iš kur tu tokias šluos gražias... - pasakė tėvas, linksmai žiūrėdamas Halinai į kojas. - Na nevaidink, nevaidink, - atsiliepė taip pat linksmai Halina. - Manai, kad neįvertinau. Ir pastebėjau ir įvertinau, tik... Ačiū, - tarė ji. - Man ačiū! - sumišo tėvas. - Aš sprukau pro duris. Kai grįžau, jiedu tylėdami sėdėjo prie stalo. - Na greičiau valgyti! - sušuko tėvas, nutaisęs rimtą, net rūstų balsą. Pasėmiau lėkštę ir priėjau prie stalo. Sėdėdama pasilenkusi ant lėkštės, jaučiau, kaip Halina gerom akim žvelgia į mane. Susitvarkius po pietų, aš galvotrūkiškai nudūmiau pas Aldutę. Įpuolusi į kambarį, nutvėriau ją ir ėmiau sukti vidury aslos. Aldutė nustebo išspilė iš manęs, aš vėl ją sugriebiau, vėl šokau, trypia. Toks užėjo dūkas, jog ir susivaldyti nebegalėjau. Paskui jiems viską papasakoju.

Tavo Aušra. Ežerėnai, 1960 II 14

Mamytė jau seniai pastebėjo, kad aš gaunu laiškus. - Nuo ko tie laiškai? - klausė ji porą kartų. - Nuo draugės, - Atsakiu, ir viskas.

Mamytė paprašė, kad perskaityčiau tavo laiškus. Tėvelis, nuėjęs į kambarį, atsigulė, Leono nebuvo namie, tai mudvi visą popietę ir skaitėm. Bebaigiant skaityti, parsirado Lionis. Jau po šimto gramų, atsise-giojes ir kažko piktas. Užsirembė už stalo su visu paltu ir sėdi surukęs. - Tai gal samagonas prisivilęs buvo, kad toks nelinksmas? - paerzinau. - Ne tavo reikalas! - atsōvė. - Žinoma, čia tik tavo reikalas nuo pat ryto apsi-pilti akis, - įsiikišo mama. - Sekmdienis, ne sekmdienis be jokios tvarkos kaip gyvulėlis. Nei jam Dievo, nei jam bažnyčios, apsiopylė abis koku mar-malu ir plevėsuoja per dieną... - Pasikart reikėtų, jei neišgertum, - atsakė Lionis. - Užmiršot Dievą, už tat jums ir kartis, ir gert reikia. Be Dievo gero nebus. - Atgyvenęs reikalas, - burbtelėjo Lionis. - O žūrėk kokių žmonių yra, - tęsė mama, ma-tyt nenugirdus jo replikos, - kaip ta Virginijos draugė. Ir jauna, ir mokesi, o kaip Dievą mlyi. - Matyt berno nesuranda, netur. ką mlytėti. - O tu turi, - įsiikišo tėtė, nugirdęs mūsų poi-kalbį. Pasakyk, ką tu mlyi? Dievo tu nepirpažįsti. Tai gal tu mergą žmoniškai mlyi! Žuji kaip margis nuo vienos prie kitos. - O kokios čia mergos, ar ne taip pat daro! - O gal tu partiją mlyi, gal valdžią. - tarė tė-vas. Tegū. Mlyk tu, sakysim, partiją, mlyk tu patį velnią, jeigu jis tau patinka - bet mlyk. Tu ką nors mlyk! Žmogus kurs nieko nemlyi, lavonu dvokia.

- O kas jau ta partija - tokie pat girtuokliai.

(Bus daugiau)

Dviratininkams olimpinėse lenktynėse pritrūko oro... Nuotr. R. Gaškos

Laiškas iš laivo Titicacoj

IŠILGAI PER INDĖNŲ ŽEMĖ

DR. GR. VALANČIUS

Inkų imperijos palikuonių indėnų (Quechus, Aymara ir kitų kiličių) nūdien apgyventa juosta yra labai ilga, apie 3000 mylių, bet ne plati. Ji prasideda Orinoko paupiūose, Venecuelos ir Kolumbijos pasieny, eina palei Amazonę, Andų kalnų slaitais Ekvadore - Peru - Bolivijoj ir šventųjų jų ežeru Titicaca. Ta juosta baigiasi pietinių Kordiljerų kalnuose, trijų kraštų (Bolivijos - Čilės - Argentinos) susikirtime.

Indėnų rasė miršta šiaurėje (JAV, Kanadoj), bet pietuose, priskaitant Meksiką ir centrinę Ameriką, ji yra gyva gyviausia. Vien tik Peru vaistybeje jų priskaitoma per 6 mil., 46 proc. visų gyventojų. Bolivija yra vienintelė valstybė pasauly su grynakrajų indėnų dauguma; 53 proc. visų gyventojų arba apie 3 mil. Ne kiek mažiau turi jų Ecuadoras, 39 proc. visų gyventojų arba 2.7 mil. Aztekų kilties indėnų dideli kiekiai turi Meksiką ir Centrinės Amerikos kraštai, ypač Guatemala.

Pakeliaukime per tą pietinių indėnų - inkų juostą, bent jos didesnę trečdalį. Nuo Machu Picchu per Cuzco, Puno ir Titicaca ežerą iki La Paz, kurio keliu teko 8 dienas keliauti, ir apie 1200 mylių. Lėktuvų šioj juostoj nėra. Teko keliauti traukiniais, autobusais ir laivu. Kelionė (visą laiką) 8-14,000 pėdų aukštyje yra labai sunki, šlapia ir šalta, bet dideliai įdomi ir visokeriopai naudinga.

Išvykdamas neturėjau tikslo, nei minties užsiimti kokiom nors indėnų studijom. Težinojau, kad Peru yra įdomiausias iš Pietų Amerikos kraštų. 3 dienos Limoje nė dalelytės to įdomumo neparodė.

Buvai Italijoj ir nematei Florencijos — nematei Italijos. Buvai Romoje ir nematei popiežiaus — nematei Romos. Lygiai taip pat nematei Pietų Amerikos, jei pro šalį Peru prakeliavai. O šios taip pat nepamatei, jei nesiryžai pavargti ir pasibastyti Machu Picchu - Cuzco - Titicaca juostoj.

Kai 7-tą dieną, išsiūlęs kaip viščiukas, kojų nebepravilkau ir Bolivijos Raud. Kryžiaus pagalbos šaukiausi, pats ant savęs supykęs murmėjau — ir koks velnias mane čia atnešė. Pražvabau tik ambulatorijoj injekciją gavęs ir pusvalandį už dyką per žarnikų deguonies nosin prisitraukęs. O visai atsigavau tik kelintą dieną Čilėje ir ypač Argentinoje, nuo tų nelemtų šaltų - šlapių - aukštų Andų kalnų "nulipęs". Čia sušilau ir šlapias kojas išdžiovinau. Saulė švietė, nelijo, oro ir deguonies kiek nori, kojos prie žemės nelinko.

Kas sakė, kad nėra Dievo. Jis ne tik yra, bet tave, broliuk, visą laiką ir visur pirštu vedžioja. Jei turėtum aukštą kraujo spaudimą, porai savaičių lovon guldyčiau, o dabar, žemaspaudė, eik namo ir vaistų paėmęs pusdienį viešbuty palisėk ir kalnuotom gatvėm nevaikščiock — paspaudes ranką pasakė labai simpatingas daktaras. Geras patarimas. Kaip nevaikš-

čiosi, jei La Paz visi skersgatviai, kur ir visos įdomybės, staidyčių aukštyn - žemyn išsirikiavę.

Už privilegiją deguonies žarnelė pakvėpuoti nemokėjau nieko, už bolivišką injekciją ir daktaro paslauga — tik 50 centų, o už dvejojus, vokiškus ir šveicariškus vaistus — 6 dolerius. Ar neįdomios proporcijos, ar neįdomus Dievo pasaulis? Beje, 25 centus sumokėjau šoferiui, nes 10-ties kvartalų savom sunkiom kojom nulinguoti nesiryžau.

Neneigiu turįs geroką dozę avantiūriškos dvasios. Neretai padarau eįjimų, kokių kiti paprastai nedaro. P. Amerikoje važinėti primityviško provincijos traukinuko 2-ra klase yra jau avantiūra. Taip padariau. Iš Cuzco į Puno 14-ką valandų vykau apgultas indėnų ir jų vaikų, apkrautas jų ryšuliais ir maišais. Po nosimi tabalojo viščiukų kojos. O kvapas, kvapas...

Sėdėjau savo kamputy susirietęs ir šypojojau. Šypojojai, kalbino ir jie. "Tobula" ispanų kalba nesunkino, bet dargi lengvino mano situaciją. Naujai įsigyta balta lamos kailio kepturė ir kailinukai darė mane panašų į turkišką maharadžą. Ir jiems atrodžiau kitojui, keistu ir svetimu, bet ne eiliniui, o dideliu ponu: comandante de gobierno, senatore, doctore ar profesore. Sustojome prie paskutinio titulo. Per visą 8-nių vagonų traukinuką praskriejo žiniai: su mumis važiuoja "amerikano profesore" su balta lamos kepture. Pasidariau autoritetas. Galėjau davinėti įsakymus, ir jie kaip vienas klausytų. Iš kelių mažų gestų tai patyriau.

Vienoje stotelėje ilipo mažučkė, liesa, išdžiūvusi indėnė su dideliu maišu. Paklausė, ar galinti šalia manęs ant suolo pardavinėti keleiviams pietus po 5 soles (10 centų). Ne tik leidau, bet ir jos maišą palaikiau, kol ji 12-15 pietų bematant išpardavė. Rankomis dėliojo lėkštelėn kvapniai virtas, smulkiai piaustytas bulves, spinatus, morkas. Keleivai su apetitu valgė ir pinigų mokėjo. Kitoje stotelėje išlipdama moteris su dėkingumu paglostė man skruostą.

Traukinuku nevažiavo rimti turistai, bet važiavo keliolika

barzdėtų jaunų hipių, į kelių šimtų indėnų masę įsimašiusių. Jie ir aš karavano folkloriškuo neprasikiedėme. Dominavo inkai. Ir tai, plus pravažiuojant matyti vaizdai, darė pačią kelionę dideliai įdomia. Diena patitė saulėta ir gana šilta. Tik popietėje ir ypač vakare Andai parodė visą savo šiurkštų nedraugiškumą.

Pradėjo snigti, kruša lyti, perkūnu trankytis. Smarkus lietus su ledais ir perkūnais šioj juostoj kasnaktinis svečias dažnai ir po gražios saulėtos dienos. Toks neįprastas ir keistas gamtos fenomenas su visais kitais egzotiškumais darė ir pačią kelionę sunkiai varginančia, bet įdomia.

Snieguotų kalnų apsuptos Raya stoties lentelė rodė 4323 metrų, apie 14,000 pėdų aukštį. Raiti piemenys varė didelius lamų būrius į molinių sienų aptvarą. Nuotraukos geisdamas jaunas hamburgiškis poliglotas Michahel Eichberger vos beprisivijo traukinuką į šoki. Tai vienas iš mano jaunų draugų, šia juosta keliavusių. Išsiskyrė inteligencija ir kalbų mokėjimu iš kitų, gana palaidūniškai laisvalėgių ("sergu ir šignakt su tavim nemiegosiu", nesivaržydama sūktelėjo jauna olandė riebuliui švedui su milkuskisčia barzda).

Šveicaras Gay ir jo draugas miuncheniškis Pfeiffer, abu studentai, išmainė man 5 dolerius po 60 soles. Tai visais 20 proc. geresniu kursu, kaip mano jauni "gelbėtojai" sukčiai Limoje.

Perpus sniegu padengtose pievose, vešlia žole priželusiose, gaudėsi būriai raguočių, arklų, avių ir lamų. Sako, Titicaca paežerė ir činčilų esanti tikroji tėvynė, išsistos jų auginimo farmos čia laikomos.

Lamos ir jų "pussėrės" alpakos ir vikiniai yra indėnams labai svarbūs naminiai ir psuminiai gyvuliai. Iš jų gauna 3 svarbiausius gyvenimo reikmenis: vilną, kailį ir mėsą. Mano čia pirkti megztukai iš jų ir avių vilnų mišinio. Lamos, alpacos, vicuono vilnos nesiduodančios dažyti, dėlto maišo avies vilną megztukų ir "poncho" (kuskų) spalvingumui pajvaininti ir mezziniui stangriau surišti.

Julica stoty, 44 km. prieš Puno, mūsų traukinukas ištuštėjo. Išlipo beveik visi indėnai. Pasirodė, čia yra didžiausias jų spalvingų prekių gamybos centras, iš kurio jie pasipila būriais jas šioj juostoj parduoti.

Į Puno atvykome vėlyvą vakarą. Šlapia, šalta ir tamsu, nors akin durk. Tik truputį už Cuzco mažesnis miestas ir Titicaca ežero uostas, bet organizuotumo ir tvarkos čia iš viso mažiausiai. Reikia susirasti viešbutį, išdžiūti, sušilti ir pavalgyti. Išalkau kaip šunelis. Ir badaudamas būčiau negalėjęs ksnio prartyti anos indėnės "pietų". Gėriau jų vaistų gėrimus, valgiau savus sausainius traukinėly, bet pilvas gargaliavo ir prašė valgyti.

Už 40 centų taksistas nuvežė į "Internacional" naują, švarų viešbutį. Bet kol radau ką šilto užkasti, reikėjo visą pusvalandį Puno miesto snieguotu purvu palakstyti. Pigu, tai pigu viskas (viesbutis 3 dol. nakčiai, vakariene 50 c., taksi į uostą 50 c., vai-

CHICAGOJE

TIKRINS SOFERIUS

Teismas leido privalomą mėsoto susisiekimo saferių kraujo ir kitokį patikrinimą jeigu yra įtarimas, kad gerė alkoholi ar varžojo narkotikus.

GAUNA 1.33 MILIJONO

Herbert R. Lemaster gauna kompensacijos iš Rock Island geležinkelio 1.33 mil. dol. Būdamas tarnyboje 1939 m. birželio

kui nešikui 20 c.), bet menas viską susirasti. Jokios tikslios informacijos čia niekur negausi.

Ką ir ko bebaklaus, tegausi tik vieną atsakymą: Si! Ar toj pusėj Titicaca ežero uostbūta šv. Pranciškau: bažnyčios). Ar toj pusėj Titicava ežero uostas? Si (o jis visai priešingoj pusėj). Ir susikalbėk žmogus, "tobulai" ispaniškai mokąs, juo labiau, kad vietos tarmė kažkokia ypatinga ispaniškai indėniška mišrainė.

Po gerai išmiegotos nakties visą sekančią dieną, kol vėlai vakare laivas "Inca" su 80 keleivių išplaukė į Bolivijos uostelį Guachi, ir nenorom reikėjo pabradyti Puno miesto purvą. Įdomūs čia tėra tik 3 dalykai: katedra su masyviu marmuro didž. altorium, didžiulis indėnų turgus po stogu a la Farmer's Market ir, žinoma, Puno pažiba Titicaca ežeras su jo salomis ir pakraščiais.

Kažkas buvo sakęs, kad Puno saležiečių vienuolyne esąs ir vienas lietuvis. Dukart skambinau. Abu kartu atsakė — nėra. Bet ar iš viso tokio nėra ar tik tuo metu nebuvo, taip ir likau nesupratus. Nereikalaukite, kad per 4 savaites išmokčiau ispaniškai.

12 d. jis paalydo ant aliejumi apipiltos žolės, pateko po traukinio ratais ir prarado kairę koją, kairę ranką ir du dešinės kojos pirštus.

UGNIAGESIŲ STREIKAS

Sekmadienį sustreikavo Hammondo ugniagesiai, reikalaudami aukštesnio atlyginimo.

BERLE CHICAGOJE

Garsus filmų aktorius Milton Berle vaidino Chicagos priemiesčio Arlington Parko teatre statant "The Sunshine Boys" komediją.

SKENDUOLIS

Iš Michigano ežero netoli Buckingham fontano ištrauktas lavonas Linno Buchmano, 36 m., Skenduolis apsiengęs ir vandeny išbuvęs kelias dienas.

SUDEGE BERNIUKAS

Penkerių metų berniukas D. Washington sudegė gaisrui nusiaubus namą 6344 So. Paulina, Chicagoje. Velionio brolis paliejo policijai, kad matė žmogų, kuris užpylė gazolino ir padegė. Policija rado indą nuo gazolino.

ARESTAVO 16

Kennedy Parke, 113 ir Western, Chicagoje, areštuota 16 žmonių. Po gegužinės buvo iškviesta policija, nes kai kurie žmonės emė lakstyti nusimėtę drabužius, vartalioti stalus. Policininkus jie apmėtė buteliais ir akmenimis. Kaltininkai bus patraukti teisman.

Nuolaidumo ir kantrybės geriausia gali išmokti, kada tave kankina. V. Putvis

Brangiam tėvui

A. + A. POVILUI TAMOŠIŪNUI mirus, mūsų nariui **ALGIUI TAMOŠIŪNUI** reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Akademinis Sporto Klubas
Lituanica

A. + A. Onai Aleknevičienei mirus, sūnų **ARNOLDĄ** su šeima, seserį **EMILIJĄ RAZIŪNIENĘ** ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Antanas ir Veronika Kriščiūnai
Vytautas ir Danutė Putriai

A. + A. Onai Aleknevičienei mirus, sūnui **Arnoldui** ir jo šeimai reiškiamė užuojautą.

Giedrius ir Vida Meilai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

KAZIMIERO KRAUCHUNO

Jau praėjo metai, kai mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mūsų mylimą brolių ir dėdę. Mirė 1975 m. rugpjūčio 8 dieną.

Lūdnam mirties pirmų metų prisiminimui bus atnašaujamos šv. Mišios už jo sielą. Epos 31 d., 8 val. ryto šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus pasimeletti už a. a. Kazimiero sielą.

Gilime liūdesyje ilkę: brolis Petras su žmona, sesuo Stepanija Lietuvoje, sūneliai Petras Jr. su žmona Bonnie ir šeima, Jonas su žmona Silvija ir šeima ir visi kiti giminės

A. + A. GUST K. RIMKUS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Mirė liepos 27 d. 1976. 8:30 val. ryto, sulaukęs 85 m. amž. Gimė Lietuvoje. Sakių apskrityje, Zemosios Panemunės parapijoje, Pėsčių kaimė. Amerikoje išgyveno 64 m.

Pasiliko dideliame nulūdimė žmona Josephine (Rutkauskaitė), 2 švogerkos Helen Maksvytis ir Ann Junuski, švogeris John Rutz ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė ALDLD kuopai 146, Azure Lodge No. 1153 AFAM. Lithuanian Craftsman's Club ir buv. Lietuvių Tautinių kapinių direktorius virš 30 metų.

Kūnas bus pašarvotas treč. 6 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 St.

Laidotuvės įvyks penktad., liepos 30 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė: Žmona, švogerkos, švogeris ir kiti giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir-Sūnūs. Tel. 737-1213

MAŽEIK & EVANS

Laidotuvių Direktoriai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 - 3rd South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3807 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6682
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11920 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4848 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-39
VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1005

Perskaite "Drauga", duokite ji kitiems.

PUNEI DOVANA SVENCŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Mocenasas — Prel. Juozas Karnalis

Naujasis Testamentas yra praktiško formato ir tinka kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mocenasas 68ka laida paruošdama pritaikoma kniina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesdams ta per-siuntimui (kitur gyvenantiems pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naujajį Testamentą. Siūkit užsakymus

DRAUGAS

4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

APLINK MUS

× Ses. Linda Therese Strozdas rugpjūčio 15 d. padarys amžinuosius įžadus Sv. Kazimiero seserų vienuolijoje. Ses. Linda Therese į vienuolyną įstojo iš Sv. Kazimiero parapijos, kurioje jau daugelį metų klebonauja uolusis kun. Simonas Morkūnas, Sioux City, Iowa. Ses. Linda Strozdatė pasižymi kaip puiki žurnalistė.

× Alicijos ir Alfredo Mikučauskų sūnus Gintas Alfredas liepos 24 d. buvo pakrikčtytas Svč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje. Krikštijo vykus V. Brizgys, krikšto tėvai buvo Marytė Povilaitytė iš New Yorko ir Romas Malela. Vakare Gold Coast restorano salėje vyko puikios vakarės, kuriose dalyvavo daugiau kaip pusšimtis giminių ir šeimos artimųjų. Naujagimiu džiaugiasi ne tik tėvai, bet ir seneliai Stasė ir Petras Miliauskai bei Magdalena Mikučauskienė, o taip pat dvi vyresnės sesutės.

× Dail. Ramintos ir Raimundo Lapšų kristalo liet. ornamentais darbų paroda šiuo metu vyksta "Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Mich.

× Illinois Technologijos institute, kaip skelbia "Southtown Economist" laikraštis, tarp daugelio dekanų sąrašo esamų studentų ir pora lietuvių pavarčių. Pasiryžę įvardinti Edvardas Gudonis ir Linas Rimkus.

× Prof. Viktorija Skrupskelytė skaitys paskaitą apie Tomo Venclovos kūrybą ateitininkų sendraugių stovykloje, kuri bus Dainavoje rugpjūčio 15 - 22 d.

× Ona ir Jonas Adomaičiai, gyv. Rochester, N. Y., lankėsi Chicagoje ir ta proga, Ant. Baltrušaičio lydimi, apsilankė ir "Drauge", kur turėjo progos pasikalbėti su pažįstamais ir įsigyti naujausių leidinių ir plokštelių. Rochesterėje J. Adomaitis vadovauja chorui, abu veikia kolonijose nariai.

× Eugenija ir Viktoras Bačinskai, gyv. Marquette Parko kolonijoje, pirmą kartą apsilankė "Drauge". Įsigijo knygų, medžio drožinių ir apžiūrėjo spaustu- vę.

× Didysis Čiurlionio ansamblio dainų ir tautinių šokių koncertas, ruošiamas Lietuvių Bendruomenės JAV 200 metų sukakties minėjimo ir Eucharistinio Kongreso proga įvyks Philadelphiaje, š. m. rugpjūčio 6 d., penktadienį 8 val. vakare, Drexel universiteto auditorijoje (32 ir Chestnut gatvės). Bilietų kainos: 3, 4, 5 doleriai. Atvykiantieji iš kitur bilietus gali užsisakyti pas Aušrą Zerr, telefonas (215) 886 - 5849. Philadelphiaje ir apylinkių tautiečiai bilietus gali gauti visų liet. organizacijų valdybose. (pr.)

× Terros prekyboje visos mūsų pačių tiesioginiai importuotos prekės dabar ir visada parduodamos su žymiais nupigimais. Tada liečia mūsų pačių importuojamą kristalą, porcelaną, sidabrą ir daugybę kitų prekių dovanoms ir namų išpuošimui. Kai kurie daiktai visu trečdaliu pigiau už tuos pačius daiktus, randamus bet kur prekyboje. Pirkait-nepirkait, Terroj pasižiūrėti visada verta. Adr.: Terra, 3235-37 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 434-4660. (sk.)

× Elektrinių ir kitų rašomų mašinėlių lietuvišku raišniu gauta nauja siunta ir galite gauti dabar tuojau pat. SPAR-TA savin. J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y., o Chicagoje: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 476-7399. (sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

— Lietuvių Susivienijimas išskilmingai paminėjo savo 62 metų sukaktį š. m. liepos 11 d. Dr. V. Kudirkos salone. Programą pradėjo Leopoldas Stankevičius ir jai vadovavo. Višioms sūstojus buvo jaunimo įneštos Argentinos ir Lietuvos vėliavos. Jaunimas išsirikavo gražiai prie scenos. Buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai.

Pirmoje programos dalyje Susivienijimo draugiją pasveikino ALOS Tarybos pirm. Artūras Mičiūdas, kun. Aug. Steigvilas "Laiko" ir tėvų marijono vardu palinkėjo iš pračties semtis jėgų ir leisti jaunimui pasireikšti. "Balso" leidėjas Pr. Ozinskas pasigėrėjo nuveiktais draugijos darbais. Juozas Šušis, Senelių Židinio vardu palinkėjo dirbti su nauju entuziazmu iki laisvės ryto. Antroje programos pusėje pasirodė jaunimo šokėjų grupė, vadovaujama Irenės Simanauskienės ir Olga Zabarauskaitės de Casas. Toliau Susivienijimą sveikino "Club de Leones" vardu Sr. Lopez, Sv. Cecilijos choro vardu Bernabas Blumbergas. "Aušros" choro pirm. Stasys Pečiūnionis, Arg. Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Nelida Burbaitė, Pasaulio Liet. Jaunimo Sąjungos vardu sveikino Rasa Luko-

sevičiūtė, atvykusi iš Montrelio (Kanados). Programoje toliau pasirodė šokių grupė su dviem šokiniais, akordeonu akompanavo G. Kliauga. Programą uždarė Susivienijimo pirm. Juozas Deveikis, trumpais bruožais nušviesdamas draugijos veiklą. Po programos buvo vakarės. L. Stankevičius pranešė, kad netrukus Liet. Susivienijime vėl prasidės lietuviška mokyklėlė, į kurią kvietė tėvus atsiųsti savo vaikučius.

LENKIJOJE

— Vroclave tebeveikia vietos lietuvių įkurtas dainos ir tautinių šokių ansamblis "Vilnelė". Vadovauja Antanas Žukauskas, Gražina Voroneckianė ir Vincas Marcinkevičius. Įvairiomis progomis "Vilnelė" pasirodo ir miesto visuomenė.

SUVALKŲ TRIKAMPY

— "Šiurpilių gynimas" — eiluo- ta poema apie senovės jotvingius ir jų pilį Šiurpilius, parašė J. Papelenis. Ji pradėta skelbti "Aušros" š. m. Nr. 2.

— Jonas Vaznelis sėkmingai vadovauja Valinčių kaimo lietuvių dramos rateliui. Klevų kaimo teatro mėgėjams vadovauja Jonas Marcinkevičius, Vidugirio rateliui — B. Gudaitienė, Pelelių — J. Bukauskas.

Lemonto Maironio liuanistinės mokyklos vadovybė 1975-1976 mokslo metais. Iš kairės sėdi vicedirektorius Antanas Breimeris, tėvų komiteto pirm. Milda Povilaitienė ir direktorius Vytautas Kamantas. Nuotr. V. Jasinevicius

CHICAGOS ŽINIOS

MARQUETTE PARKE

Tiriamas policininkas Kenneth Earnes. Jis, persirengęs civiliais drabužiais, dalyvavo su baltaisiais Marquette Parke ir buvo vienas iš 63 areštuotų už mėtyimą butelių ir akmenų į demonstruotojus. Buvęs paleistas, kai pasisakė, kad jis policininkas, bet ir vėl už mėtyimą areštuotas. Pabėgęs vežamas į dabą kėlę.

SU TARAKONAIŠ

Grupė čekagiečių nuvyko į miesto rotušę, prisigaudę tarakonų, parodyti, kad jų butai reikiamai neinspektuojami. Rotušės priėngy jie suklaupė kalbėjo psalmes, o paskui nunėsė tarakonus sveikatingumo skyriui. Jiems buvo pažadėta, kad bus pasiųsti inspektoriai patikrinti.

× Penktos Tautinių Šokių Šventės laimėjimų bilietus energingai platina Lėšų Telkimo komitetas. Dr. K. Jablonskis nupirko bilietų už \$100.00 (pr.)

× Stasys Mikalauskas, Cleveland, Ohio, šiltais žodžiais įvertino "Draugo" dienraštį, atsiuntė prenumeratos mokėstį ir didesnę auką. Ačiū.

× A. a. Mykolo Raucha dešimties metų mirties sukakties proga šv. Mišios bus atšaujamos liepos 31 d., šeštadienį, 8 val. tėvų jėzuitų kopyčioje. Rauchų giminės artimieji maloniai kviečiami dalyvauti. (pr.)

ISTRAUKĖ MOTERĮ

Eisenhowerio greitkelyje Billie Hubacker, 38 m., Midlothian gyventoja, važiuodama sustojo ant tilto ir šoko į Chicago upę. Paskui ją važiavęs Allstate apdraudus bendrovės tarnautojas D. McCauley, nusimetęs batus, šoko su drabužiais ir upę ir, pripilkęs prie moters emė ją gelbėti. Artėjant prie kranto, pavaręsūj McCauley pavadavo upen į šokę policijos naujokas Paul Huebl. Pagalbon atsikubino ir ugniagesiai.

LAISKAS APIE MARQUETTE PARKĄ

Sun Times antradienį išspausdino P. Denser laišką, kuriame sakoma, kad baltieji nėra prieš negrus, tik jie susirūpinę, kad negrams įsikuriant didėja vanda lizmas ir namai Marquette Parke būna taip apieisti, kaip dabar yra į rytus esančiame Englewoode. Laiskė rašoma: "Mes kietai dirbome, savo aplinką stengdamiesi išlaikyti švairia. Ir toliau taip darysime. Aš nepateisinu prievartos, bet kas kitas mums belieka? Argi mes turime sėdėti pasyviai ir stebėti kaip jie užplūsta ant mūsų?"

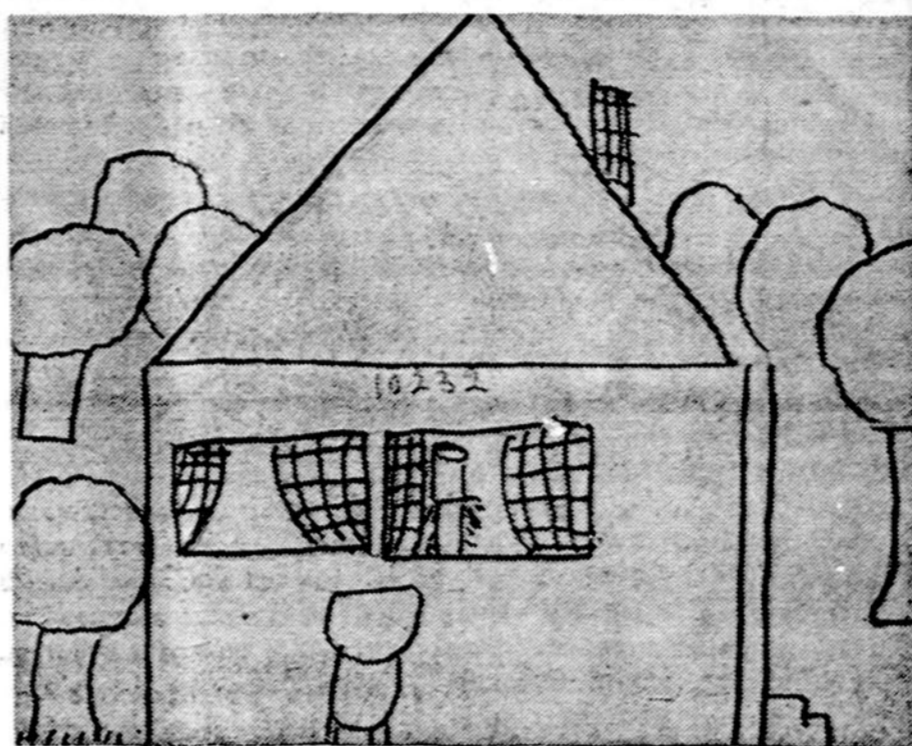
GYNYBOS SEKRETORIUS

Į Chicago atvykęs gynybos sekretorius D. Rumsfeld dalyvavo japonų kilmės veteranų suvažiavime. Pasakojote kalboje pažymėjo, kad jis nesiekia kandidatu-ros į viceprezidentus, kaip spaudoje buvo spėjoliamas.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

Mūsų namukas. Piešė Vida Urbaitė, Dariaus Girėno lit. m.-los 3 sk. mokinė

SĄŽININGUMAS

Zodyne sąžiningumas reiškia — teisingumas, pareiagingumas. Sąžiningas žmogus yra tas, kuris viską daro pagal savo sąžinę. Kai esi mažas, tai neturi daug sąžiningumo. Jeigu nori ko nors, tai verki, kol gauni. Kai augi, daraisi geresnis, pagalvoji, ar dalykai, kuriuos tu darai, yra teisingi, ar neteisingi.

Sąžiningas žmogus yra geras, sako teisybę, žino savo pareigas ir jas atlieka. Kiekvienas žmogus turi sąžinę, kuri jam pasako, kas teisinga ir kas neteisinga. Kad ir niekas kitas nemato, tavo sąžinė tau pasako, kaip tu turi elgtis.

Yra žmonių, kurie neturi sąžiningumo. Tokie žmonės leidžia sau meluoti, vogti, ir kartais net žudyti. Labai dažnai šitokie žmonės atsiranda kalėjime.

Jeigu visi neturėtų sąžiningumo, tai negalėtum niekuo tikėti. Niekad negalėtum daiktų palikti lauke, nes kas nors juos pavogtų. Reiktų daug daugiau policininkų. Žmonės bijotų į gatvę išeiti, nes nežinotų kas atsitiks. Bet jeigu visi žmonės būtų sąžiningi, tai būtų geras pasaulis. Nereiktų nieko bijoti ir visi galėtų ramiai ir laimingai gyventi.

Alukas Baipjys.

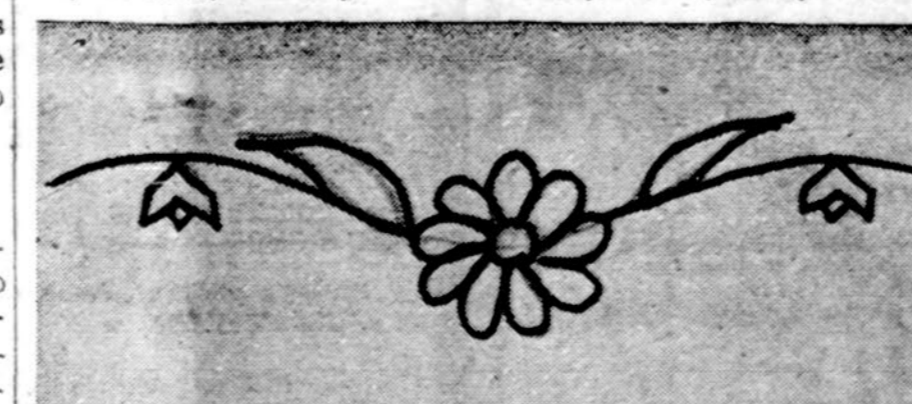
Los Angeles lit. m.-los 6 sk. mokinys. "Saulutės Spindulys"

LIETUVA IR LIETUVIAI

Aš žinau, kad Lietuva yra mano ir tėvų tėvynė. Ji yra kraštas, kuriame mano tėvai gimė ir gyvena. Lietuva yra kraštas, kuriame nėra laisvės. Ji yra kraštas, kuriame yra daug minčių ir meilės, yra kraštas, kur daug verkiančių žmonių vežant iš Lietuvos.

Lietuva yra kraštas, kaip ir kiti kraštai, bet Lietuva yra kraštas, kur žmonės jam visą savo meilę atidavė. Kraštas turi daug gražių sodžių ir upių. Oras yra labai geras, gelės žydi ir kvėpia. Lietuva yra kraštas, kur malonu apsilankyti ir gyventi. Mūsų Lietuva yra pats gražiausias kraštas. Tik vienas dalykas yra blogas, mūsų kraštas komunistų pavergtas.

Mes esame kaip ir kiti žmonės, bet mūsų būdai yra visi

Piešė Ramona Bieliakytė, Marquette Parko lit. m.-los 6 sk. mok.

ji parvertė ir įkrito į veidą. Mano tėvelis gaidį nuvijo nuo brolio.

Paskui jis tą gaidį pagavo ir pakišo po statinę. Kai šeimninkas grįžo namo, jis tą gaidį papiovė.

Darius Motiejūnas, Clevelando Sv. Kazimiero lit. m.-los 5 sk. mokinys. "Pavasario derlius"

BADYKLES

Vieną dieną, kai skaičiau laikraštį, pamaciau vieną įdomią antraštę "Baidyklė dingo". Aš netikėjau į tokius dalykus ir išėjau į lauką. Vėliau ėjau per parką ir pamaciau didelį kalną, į kurį norėjau užlipti. Priėjau ir pamaciau, kad tai nebuvo kalnas, bet kažkoks didžiausias gyvulus, kuris miegojo. Norėjau bėgti, bet jau pradėjo snigti ir vos galėjau matyti. Tada tas gyvulus pabudo ir mane pamaciau bėgti. Jis pradėjo po truputį slinkti į priekį, o aš traukiau atbulas, nes iš baimės net bėgti negalėjau. Bet greitai aš jį pažinau. Jis buvo tas didelis "Lockness monsteris", kuris dingo Skotlande. Man pasidarė įdomu. Kaip jis čia atsirado? Staiga pamaciau dar kitą "baidyklę" iškišusią galvą iš vandens. Tada tikrai išsigandau. Iš baimės net kojos atsivago ir aš pradėjau bėgti. O namai, kaip tyčia, atrodė taip toli. Kai be kvapo grįžau namo, tuoj paskambinau policijai. Pasirodo, kad jie ieškojo tos baidyklės ir buvo labai patenkinti, kai aš jiems pasakiau.

Edmundas Zygas, Marquette Parko lit. m.-los 6 sk. mok.

SOFERIS

Mūs Jonelis vis važiuotas. Jei ne ratuos, tai ant šluotos. Ožia, birbin jo motoras — Net aplinkui zimbria oras!

Kaip jum tinka, taip galvokit, — Iš Jonelio nesijuokit. Nes paugęs dar metus, Tikras šoferis jis bus.

Viktorija Genytė-Smaizienė, "Gyvenimas ir darbai"

BIRZELIS

Birzelis yra šeštojo mėnesio vardas. Seniau šio mėnesio vardas visai nebuvo. Šeštajam mėnesiui buvo vartojami kiti pavadinimai, pvz., birzīs, pudymo mėnuo, kirmėlių ir berzelis.

Berzelio vardas buvo tinkamas tam metų laikui, nes tada visi beržai pradeda leisti žiedus. Kiekviena sodyba turėjo berželių, nes lietuviai labai mėgsta berželius. Ypač mėgsta juos pavasarį, kai jie gražiai pražysta. Vėliau visi pradėjo tą mėnesį vadinti birželiu. Taip ir pasiliko šešto mėnesio vardas birzelis.

Gailė Antanaitytė,

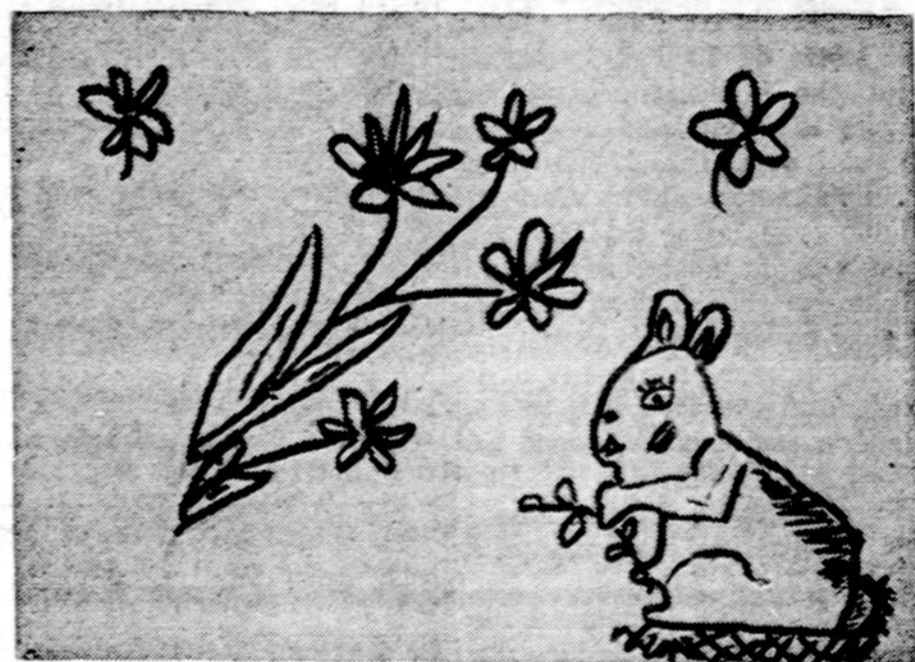
K. Donelaičio m.-los, VI b sk. mok.

DVRITIS

Aš noriu prieš atostogas gauti gerus pažymius, nes jei aš juos gausiu, mano tėveliai duos šovaną gerą dviratį. Atostogų metu norėčiau nuvažiuoti į Floridą, pažuvauti ežere ir paplaukyti Atlanto vandenine. Taip pat norėčiau išmokyti žaisti golfą ir nusikriti Vokietijon.

Mikas Grina,

Melrose Parko lit. m.-los 4 sk. mok.

Piešė Vilija Vieraitytė, Marquette Parko lit. m.-los 4 sk. mok.

MANO TĖTĖS ISKYLA

Paskutinį mokyklos savaitę aš nėjau į mokyklą. Mano tėtė turėjo didelę golfo iškylą. Visi golfininkai turėjo važiuoti į Michigan, Tabor Farm. Šeštadienį mes atsikėlėm šeštą valandą. Mano mamai labai skaudėjo galvą, ji labai norėjo važiuoti, bet vis tik važiuo, sakė, tik dėl manęs. Kai visi apsirėngė, tėtė pradėjo nešti čemodanus į mašiną. Už poros minučių atvažiuo mano teta Aldona, dėdė Zigmąs, Paulius ir Judita. Jie su mumis norėjo važiuoti. Už poros minučių išvažiuo. Už poros valandų atvykome į Tabor farmą. Tėtė pasistatė mašiną ir nuėjo į raštinę su dėde Zigmū ir Paulium. Mama su teta Aldona kalbėjosi kol aš su Judita supomės. Tėtė atėjo iš raštinės ir parodė mums mūsų namuką. Tada aš su Paulium ir Judita prašėme leidimo maudytis. Bet atsakymas buvo: "Ne, dar per anksti, dar nevalgomie priešpiečių". Kai pavalgėme priešpiečius, mes

vėl klausėme, ar galime eiti maudytis. Mama leido, bet prašė jos palaukti. Paulius, Judita ir aš nubėgome persirengti ir laukėme mamų. Mums visiems labai patiko maudytis baseine. Paulius, mano pusbrolis, mane taškė. Kai mes maudėmės, mano tėtė žaidė golfą. Buvo visų golfininkų turnyras. Mano tėtė laimėjo antrą vietą. Po pietų mano mama, teta Aldona ir Judita važiuo į krautuve. Aš su Paulium, tėtė ir dėde Zigmū, ėjome žaisti tenisą. Paskiau ėjome golfo žaisti. Mes linksmi praleidome tas dvi dienas. Tabor farmoje.

Vida Urbaitė,

Dariaus Girėno lit. mok.-los 3 sk. mokinė.

Lietuvos paukštį griežlę žmonės taip pamėgdžiodavo:

Krėsk, krėsk varškės į galą dėžės!

— O kam?
— Vaikam!
— Kokiem?
— Mažiem!